

Objective Structured Clinical Examination (OSCE) and progress testing as assessment tools. Structural, methodological, and organizational aspects of implementing these approaches in European medical universities are examined.

The aim of the study is to systematize and critically evaluate the educational practices used across European countries in terms of their effectiveness, evidence base, and adaptability to the national context of higher medical education in Ukraine. The research methodology includes systematic, comparative, and content analysis, along with thematic analysis of publications indexed in PubMed, Scopus, and DOAJ. A substantial number of scientific sources were reviewed, most of which are peer-reviewed articles from leading international journals highlighting the implementation of CBME and PBL in Europe.

The findings reveal that the key features of the European model for training future physicians include: integration of theoretical and clinical training, student-centered learning, emphasis on interdisciplinarity, application of modern digital technologies, and standardized assessment methods for clinical competence. Both strengths (flexible curricula, development of clinical reasoning, international mobility) and challenges (resource disparities, need for pedagogical support, resistance to change) faced by educational institutions are identified.

Keywords: *pedagogy, medical school, medicine, education, analysis*

Стаття надійшла до редакції 25.05.2025 р.

УДК 378.011.3-051:78+378.147.091.31-059.1

DOI [HTTPS://DOI.ORG/10.33989/2075-146X.2025.36.339434](https://doi.org/10.33989/2075-146X.2025.36.339434)

НАТАЛІЯ КОНОНЕЦ

ORCID: 0000-0002-4384-1198

ІРИНА БАБЕНКО

ORCID: 0000-0001-6481-014X

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

ОСВІТНІЙ КОНСАЛТИНГ ЯК ЗАСІБ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ В ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ МАЙБУТНІХ МУЗИЧНО- ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

У статті виокремлено ключові напрями індивідуалізації навчання майбутніх музично-педагогічних працівників (особистісно-орієнтований підхід до професійної підготовки; диференціація змісту навчання відповідно до індивідуального рівня підготовки; побудова індивідуальних освітніх траєкторій; консалтинговий супровід навчального процесу). Визначено сукупність дидактичних умов освітнього консалтингу як засобу індивідуалізації навчання майбутніх музично-педагогічних працівників: забезпечення суб'єкт-суб'єктної взаємодії у процесі навчання; використання індивідуалізованих освітніх маршрутів та варіативних форм навчання; систематичність та контекстність консалтингової підтримки в освітньому процесі. Визначено низку принципів, на яких базується реалізація дидактичних умов: особистісно-орієнтованого навчання; співробітництва і педагогічної підтримки; диференціації та індивідуалізації; варіативності; системності та послідовності; контекстності навчання. Доведено, що у контексті цифровізації освітнього простору цифрові технології відіграють ключову роль у реалізації дидактичних умов ефективного освітнього консалтингу, спрямованого на індивідуалізацію навчання майбутніх музично-педагогічних працівників.

Ключові слова: *консалтинг, освітній консалтинг, індивідуалізація навчання, цифровізація, цифрові технології, музично-педагогічні працівники, дидактичні умови, дидактичні принципи, організація освітнього процесу*

Постановка проблеми. Сучасна парадигма вищої мистецької освіти вимагає переосмислення підходів до підготовки майбутніх музично-педагогічних працівників у контексті гуманізації, індивідуалізації та персоналізації навчального процесу. Під впливом євроінтеграційних процесів та загальних змін в освітньому середовищі України особливого значення набуває створення гнучких педагогічних систем, які б максимально враховували індивідуальні потреби, здібності й професійні орієнтири кожного студента. Музично-педагогічна освіта, яка поєднує мистецький і педагогічний

компоненти, вимагає високого рівня творчої самореалізації здобувачів вищої освіти. У цьому контексті освітній консалтинг виступає як ефективний засіб педагогічної підтримки, що сприяє розвитку рефлексивних, комунікативних, інтерпретаційних і аналітичних умінь студентів. Застосування освітнього консалтингу дозволяє оптимізувати процес навчання шляхом побудови індивідуальних освітніх траєкторій, активізації пізнавальної діяльності, розвитку особистісної автономії та самореалізації в професійному середовищі.

Аналіз основних досліджень та публікацій. Питання індивідуалізації навчання у вищій освіті висвітлювали І. Брюховецька, В. Володько, В. Вишківська, Т. Годованюк, О. Патлайчук, О. Шикиринська та інші науковці. Освітній консалтинг активно досліджують М. Безкровний, Л. Василюшина, О. Івасів, С. Макаренко, О. Почуєва, З. Рябова, Н. Стяглик, Б. Шелегеда, Д. Щербина та багато інших учених.

Незважаючи на зростаючу увагу до індивідуалізації у вищій освіті та освітнього консалтингу, проблема використання освітнього консалтингу як засобу індивідуалізації саме у підготовці майбутніх музично-педагогічних працівників ще не дістала належного теоретико-методологічного та практичного осмислення. Бракує системного підходу до вивчення механізмів і моделей консалтингового супроводу в мистецько-педагогічному освітньому контексті.

Отже, дослідження освітнього консалтингу як засобу індивідуалізації навчання майбутніх музично-педагогічних працівників є актуальним як з теоретичного, так і з практичного погляду. Воно сприяє оновленню змісту професійної підготовки, вдосконаленню освітнього процесу відповідно до сучасних вимог і запитів здобувачів вищої мистецької освіти.

Формулювання мети. У дослідженні нами поставлено за мету: виокремити основні напрями індивідуалізації навчання майбутніх музично-педагогічних працівників; визначити та схарактеризувати дидактичні умови освітнього консалтингу як засобу індивідуалізації навчання майбутніх музично-педагогічних працівників та принципи, які сприяють їх реалізації.

Виклад основного матеріалу дослідження. Індивідуалізація навчання є ключовим принципом сучасної педагогіки, спрямованим на забезпечення оптимальних умов для розвитку особистості студента. У контексті підготовки майбутніх музично-педагогічних працівників цей підхід набуває особливого значення, оскільки музична освіта вимагає врахування не лише загальних педагогічних компетентностей, але й індивідуальних творчих здібностей, емоційної чутливості та професійних нахилів студентів.

Вивчення наукового доробку І. Брюховецької та О. Патлайчук засвідчило, що вчені особливо підкреслюють що індивідуальна форма не вимагає наявності спільної мети діяльності; кожен її учасник працює незалежно від інших; відповідно до своїх навчальних можливостей у притаманному йому темпі. В індивідуалізованій системі навчання враховуються і розвиваються індивідуальні особливості кожного учасника. Особливе значення і розвиток одержують такі якості: самостійність, ініціативність, дослідницький або пошуковий стиль діяльності, творчість, упевненість, культура праці тощо (Патлайчук, Брюховецька, 2024).

Професія музичного педагога вимагає поєднання виконавської майстерності, глибоких знань теорії музики та педагогічних умінь. Кожен студент має унікальний набір здібностей: одні демонструють виняткову техніку гри на інструменті, інші – схильність до вокального мистецтва чи композиторської діяльності. Водночас, емоційна сприйнятливість, рівень мотивації та когнітивні особливості також впливають на ефективність навчання. Ігнорування цих індивідуальних характеристик може призвести до зниження мотивації, професійного вигорання або недостатнього рівня підготовки.

Вивчення практики професійної підготовки майбутніх музично-педагогічних працівників (О. Аліксійчук, Т. Борисова, А. Боршуляк, Л. Воевідко, В. Лабунець та ін.) уможливило виокремити переваги індивідуалізації навчання:

- *Розвиток творчого потенціалу.* Індивідуалізований підхід дозволяє викладачу створювати умови для розкриття унікальних творчих здібностей студента, наприклад, через підбір репертуару, що відповідає його виконавським можливостям та естетичним уподобанням.
- *Підвищення мотивації.* Адаптація навчального процесу до інтересів і потреб студента сприяє формуванню внутрішньої мотивації, що є критично важливим для тривалої професійної діяльності в музичній педагогіці.
- *Ефективність засвоєння знань.* Індивідуалізація враховує темп навчання студента, що дозволяє уникнути перевантаження або, навпаки, недостатньої складності завдань.
- *Формування педагогічної майстерності.* Через індивідуалізовані практичні заняття студенти мають змогу розвивати власний педагогічний стиль, що є важливим для їхньої майбутньої роботи з учнями.

З'ясовано, що для реалізації індивідуалізованого підходу в підготовці музичних педагогів активно використовуються такі методи:

- *Діагностика індивідуальних особливостей*. На початку навчання проводиться оцінка музичних здібностей, рівня підготовки та психологічних характеристик студента.
- *Гнучкий навчальний план*. Викладачі можуть адаптувати програми, включаючи додаткові модулі з імпровізації, композиції чи сучасних педагогічних технологій.
- *Інтерактивні методи навчання*. Використання майстер-класів, індивідуальних консультацій та групових дискусій сприяє розвитку творчого мислення та професійних навичок.
- *Технологічна підтримка*. Застосування цифрових платформ для аналізу виконання чи створення портфоліо допомагає персоналізувати зворотний зв'язок.

Разом із тим, на нашу думку, така модель індивідуалізації навчання майбутніх музично-педагогічних працівників має бути доповнена організацією *освітнього консалтингу* як процесу спільної взаємодії надавача та отримувача послуги консультування й ухвалення рішення щодо вирішення будь-яких питань життєдіяльності учасників освітнього процесу у закладі освіти, організації освітнього процесу, самоосвіти, а також професійної діяльності (Іщенко, Кононець, 2025).

У системі освітнього консалтингу доцільним є застосування таких його видів (рис. 1):

- процесне консультування (індивідуальне консультування учасників освітнього процесу);
- експертне консультування (стратегічне планування розвитку закладу освіти, аудит, медіа-аудит, управління закладами освіти, управління проектами, моніторинг якості освіти тощо);
- навчальне консультування (тренінги, майстер-класи, семінари для учасників освітнього процесу тощо);
- наукове консультування (розвиток науково-дослідницького напрямку роботи закладу освіти, розробка наукових концепцій та дидактичних моделей, моделювання науково-педагогічних досліджень, наукове консультування магістрантів, аспірантів, докторантів тощо).

Рис. 1. Види освітнього консалтингу

Виокремимо 4 ключові напрями індивідуалізації навчання майбутніх музично-педагогічних працівників (рис. 2):

- *Особистісно-орієнтований підхід до професійної підготовки*. Цей напрям передбачає врахування унікальних індивідуально-психологічних особливостей, музичних здібностей, творчого потенціалу, мотиваційних установок та життєвого досвіду кожного студента. Особистісно-орієнтоване навчання сприяє розвитку саморефлексії, емоційно-ціннісного ставлення до мистецтва, формуванню власної педагогічної позиції, що є важливою складовою музично-педагогічної компетентності.
- *Диференціація змісту навчання відповідно до індивідуального рівня підготовки*. Диференціація забезпечує адаптацію навчального матеріалу до рівня сформованості знань, умінь і навичок студентів, їх попередньої музичної освіти, досвіду концертної діяльності та виконавської практики. Такий підхід дозволяє оптимізувати навчальне навантаження, підвищити ефективність засвоєння матеріалу, забезпечити поступовий розвиток професійної майстерності з урахуванням індивідуального темпу навчання.
- *Побудова індивідуальних освітніх траєкторій*. Індивідуалізація передбачає надання студентам можливості самостійно обирати варіативні компоненти навчальних програм, тематику творчих проєктів, форми виконавської діяльності та напрями наукових досліджень. Це сприяє формуванню усвідомленої професійної ідентичності, розвитку автономності та відповідальності за результати власного навчання.
- *Консалтинговий супровід навчального процесу*. Освітній консалтинг реалізується у формі систематичної консультативної допомоги викладачів, кураторів, наставників, що сприяє ефективному професійному самовизначенню студентів, вирішенню навчально-практичних завдань, формуванню індивідуальних стратегій розвитку. Цей напрям є важливим механізмом адаптації студентів до специфіки музично-педагогічної діяльності та інтеграції у професійне середовище.

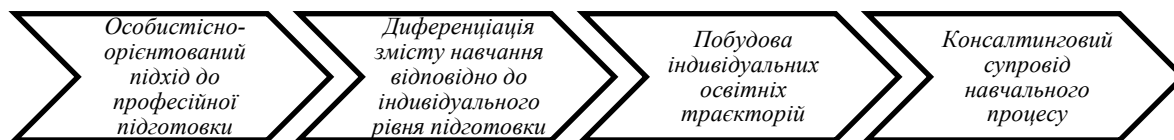

Рис. 2. Ключові напрями індивідуалізації навчання майбутніх музично-педагогічних працівників
З огляду на вище зазначене, визначимо дидактичні умови освітнього консалтингу як засобу індивідуалізації навчання майбутніх музично-педагогічних працівників (рис. 3).

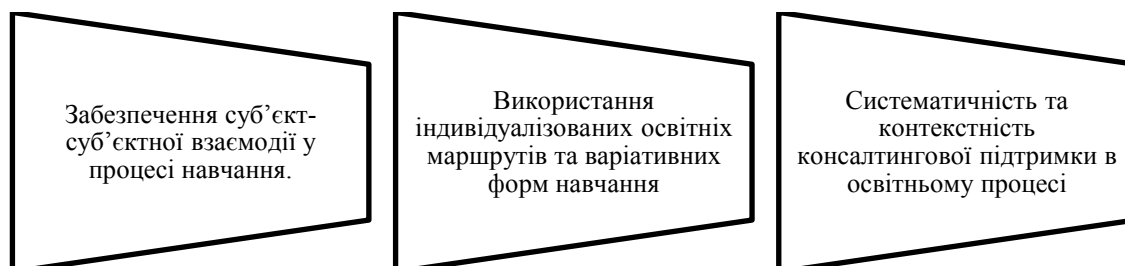

Рис. 3. Дидактичні умови освітнього консалтингу як засобу індивідуалізації навчання майбутніх музично-педагогічних працівників

1. *Забезпечення суб'єкт-суб'єктної взаємодії у процесі навчання.* Ефективна реалізація освітнього консалтингу ґрунтується на партнерській взаємодії між викладачем (консультантом) і студентом як рівноправними учасниками освітнього процесу. Ця дидактична умова передбачає відкритий діалог, педагогічну підтримку, спільний пошук рішень, що сприяє формуванню особистісної відповідальності здобувача освіти за вибір індивідуальної освітньої траєкторії та активне включення у процес професійного самозростання.

2. *Використання індивідуалізованих освітніх маршрутів та варіативних форм навчання.* Освітній консалтинг ефективно функціонує за умов впровадження гнучкої навчальної моделі, що включає варіативні модулі, проектну діяльність, індивідуальні завдання, вибіркові дисципліни, які відповідають інтересам, здібностям і ціннісним орієнтаціям студента. Це створює можливість цілеспрямованого професійного розвитку з урахуванням музичних обдарувань, педагогічних нахилів та особистісних запитів майбутнього фахівця. Також реалізація цієї умови забезпечується організацією різних варіативних моделей змішаного навчання (Нестуля, Нестуля, Кононець, 2021).

3. *Систематичність та контекстність консалтингової підтримки в освітньому процесі.* Дидактично обґрунтоване впровадження консалтингу передбачає його інтеграцію в усі етапи професійної підготовки: від етапу адаптації до вищої освіти — до етапу професійної самоідентифікації та самореалізації. Консалтинг має бути спрямований не лише на розв'язання ситуативних труднощів, а й на довготривалу підтримку індивідуального розвитку студента в контексті змісту музично-педагогічної освіти, практичної діяльності та рефлексії.

Безперечно, реалізація цих умов базується на низці *дидактичних принципів*, які в сукупності формують педагогічне підґрунтя для ефективного впровадження освітнього консалтингу як механізму глибокої індивідуалізації навчального процесу в підготовці майбутніх музично-педагогічних фахівців.

У межах реалізації першої умови:

- *Принцип особистісно-орієнтованого навчання.* Цей принцип передбачає визнання унікальності кожного студента, повагу до його музичних і педагогічних здібностей, досвіду та цінностей. Він сприяє формуванню партнерських відносин між викладачем і студентом, активному залученню останнього до діалогу, самопізнання та рефлексії. У процесі освітнього консалтингу реалізація цього принципу виявляється через індивідуальні консультації, адаптацію рекомендацій до особистісних особливостей здобувача освіти, підтримку його ініціативності.
- *Принцип співробітництва і педагогічної підтримки.* Реалізація цього принципу полягає у створенні відкритого, довірливого освітнього середовища, в якому студент відчуває себе не об'єктом навчання, а рівноправним суб'єктом освітнього процесу. Освітній консалтинг у такому контексті виконує роль не контролю, а фасилітації як м'якого, підтримувального супроводу.

У межах реалізації другої умови:

- *Принцип диференціації та індивідуалізації навчання* вимагає врахування різного рівня музичної підготовки, стилів навчання, темпу освоєння матеріалу, інтересів та цілей студентів. У практиці освітнього консалтингу він реалізується через створення індивідуальних

навчальних планів, надання можливостей вибору дисциплін, тем проєктів, форм творчої активності, а також шляхом застосування адаптивних педагогічних стратегій.

- *Принцип варіативності* передбачає забезпечення студенту права вибору освітнього контенту, методів, засобів та форм навчання дозволяє краще відповідати його професійним прагненням. Варіативність також дає змогу студенту активно впливати на хід власного навчання, що є ключовим у процесі індивідуалізації в мистецько-педагогічній освіті.

У межах реалізації третьої умови:

- *Принцип системності та послідовності* забезпечує логічну узгодженість усіх компонентів освітнього процесу: від виявлення індивідуальних потреб студента до визначення ефективних способів педагогічного супроводу. Освітній консалтинг, реалізований системно, передбачає регулярність, довготривалість і цілеспрямованість взаємодії між викладачем і студентом на всіх етапах професійної підготовки.
- *Принцип контекстності навчання*. Контекстність означає тісний зв'язок освітнього процесу з майбутньою професійною діяльністю студента. У межах консалтингової взаємодії це проявляється у врахуванні специфіки музично-педагогічної практики, індивідуального творчого стилю студента, реальних умов професійної реалізації та актуальних тенденцій музичної освіти.

У контексті цифровізації освітнього простору цифрові технології відіграють ключову роль у реалізації дидактичних умов ефективного освітнього консалтингу, спрямованого на індивідуалізацію навчання майбутніх музично-педагогічних працівників. Так, забезпечення суб'єкт-суб'єктної взаємодії значно підсилюється завдяки використанню цифрових комунікаційних платформ (Zoom, Microsoft Teams, Google Meet, Moodle), які надають змогу здійснювати регулярний зворотний зв'язок, проводити індивідуальні й групові консультації в синхронному та асинхронному режимах. Інтерактивне середовище сприяє встановленню діалогу між викладачем і студентом, підтримці довірливих стосунків і стимулюванню активної участі здобувачів освіти у власному професійному становленні.

Реалізація індивідуалізованих освітніх маршрутів значною мірою залежить від гнучких цифрових інструментів: персоналізованих LMS-платформ (як-от Google Classroom, Canvas), електронних портфоліо, інтерактивних дошок, ментальних карт, посібників, дистанційних курсів тощо (Kapiton, Kononets, Zhamardiy, Huz, Petrenko, Khomenko, Ishchenko, 2023; Kononets, Ilchenko, Zhamardiy, Shkola, Broslavska, Kolhan, Padalka, Kolgan, 2021; Кононець, 2023). Такі технології дають змогу формувати навчальні траєкторії, що відповідають індивідуальним запитам студентів, забезпечуючи доступ до ресурсів за інтересами, темпами та рівнем підготовки, що узгоджується з концепцією ресурсно-орієнтованого навчання (Kononets, Ilchenko, Mokliak, 2020). У музично-педагогічному контексті цифрові платформи також дозволяють інтегрувати в освітній процес мультимедійний контент: ноти, відеоуроки, аудіозаписи, онлайн-концерти та авторські матеріали.

Систематичність та контекстність консалтингової підтримки реалізуються через можливості цифрового моніторингу освітніх досягнень, ведення електронних щоденників рефлексії, аналітичних звітів і календарів професійного розвитку. Застосування цифрових засобів дає змогу викладачам відстежувати динаміку індивідуального прогресу студентів, вчасно виявляти труднощі та коригувати навчальний супровід відповідно до змін професійних орієнтацій здобувачів вищої освіти (Кононець, 2021; Морзе, Буйницька, 2021).

Таким чином, цифрові технології не лише розширюють функціональні можливості освітнього консалтингу, а й виступають як його органічна складова, що забезпечує ефективне втілення принципів індивідуалізації в сучасній мистецько-педагогічній освіті.

Висновки. Таким чином, виокремлені напрями індивідуалізації навчання майбутніх музично-педагогічних працівників (особистісно-орієнтований підхід до професійної підготовки; диференціація змісту навчання відповідно до індивідуального рівня підготовки; побудова індивідуальних освітніх траєкторій; консалтинговий супровід навчального процесу) слугували основою для визначення дидактичних умов освітнього консалтингу як засобу індивідуалізації навчання майбутніх музично-педагогічних працівників: *забезпечення суб'єкт-суб'єктної взаємодії у процесі навчання* (ефективна реалізація освітнього консалтингу ґрунтується на партнерській взаємодії між викладачем (консультантом) і студентом як рівноправними учасниками освітнього процесу. Ця умова передбачає відкритий діалог, педагогічну підтримку, спільний пошук рішень, що сприяє формуванню особистісної відповідальності здобувача освіти за вибір індивідуальної освітньої траєкторії та активне включення у процес професійного самозростання); *використання індивідуалізованих освітніх маршрутів та варіативних форм навчання* (освітній консалтинг ефективно функціонує за умов впровадження гнучкої навчальної моделі, що включає варіативні модулі, проєктну діяльність, індивідуальні завдання, вибіркові дисципліни, які відповідають інтересам, здібностям і ціннісним орієнтаціям студента, що створює можливість цілеспрямованого професійного розвитку з урахуванням музичних обдарувань, педагогічних

нахилів та особистісних запитів майбутнього фахівця); *систематичність та контекстність консалтингової підтримки в освітньому процесі* (дидактично обґрунтоване впровадження консалтингу передбачає його інтеграцію в усі етапи професійної підготовки: від етапу адаптації до вищої освіти – до етапу професійної самоідентифікації та самореалізації. Консалтинг має бути спрямований не лише на розв'язання ситуативних труднощів, а й на довготривалу підтримку індивідуального розвитку студента в контексті змісту музично-педагогічної освіти, практичної діяльності та рефлексії).

Визначено низку принципів, на яких базується реалізація дидактичних умов: особистісно-орієнтованого навчання; співробітництва і педагогічної підтримки; диференціації та індивідуалізації; варіативності; системності та послідовності; контекстності навчання.

Подальші дослідження доцільно зосередити на розширенні системи принципів, методологічних підходів, інструментах реалізації дидактичних умов освітнього консалтингу як засобу індивідуалізації навчання майбутніх музично-педагогічних працівників.

Список використаних джерел

- Вишківська, В., Шикиринська, О. (2021). Індивідуалізація та диференціація як необхідні умови вдосконалення освітнього процесу. *Грааль науки*, 10 (2), 345-347.
- Володько, В. М. (2000). Індивідуалізація і диференціація навчання. *Проблеми сучасної педагогічної освіти*, 1, 21-23.
- Годованюк, Т. Л. (2010). *Індивідуальне навчання у вищій школі*: монографія. Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова.
- Іщенко, І., Кононець, Н. (2025). Освітній консалтинг у системі професійної підготовки магістрів освітніх наук. В кн. М. В. Гриньова, Н. В. Кононець (Ред.), *Ресурсно-орієнтоване навчання: теорія та практика підготовки майбутніх менеджерів у цифровому освітньому просторі*: колективна монографія (с. 212-244). Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. Полтава.
- Кононець, Н. В. (2023). Принципи створення дистанційного курсу з дисципліни «Вступ до спеціальності» як засобу реалізації індивідуальної освітньої траєкторії майбутніх фахівців з інформаційної діяльності підприємства. В кн. *Ресурсно-орієнтоване навчання в «3D»: доступність, діалог, динаміка*: збірник тез доповідей III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (с. 396-403). Полтава: ПУЕТ.
- Кононець, Н. (2023). Інформаційно-консультаційні технології в управлінні закладом освіти: освітній консалтинг. *Дидаскал*, 24, 21-25.
- Кононець, Н. В. (2021). *Цифровізація освітнього процесу у вищій школі*: електронний посібник для самостійної роботи магістрів освітньої програми «Педагогіка вищої школи» галузі знань 01 освіта/педагогіка спеціальності 011 освітні, педагогічні науки. Полтава: ПУЕТ.
- Лабунець, В. М. (Ред.). (2020). *Професійно-педагогічна підготовка майбутнього вчителя музичного мистецтва*: монографія. Кам'янець-Подільський: Вид-ць ПП Зволейко Д. Г.
- Морзе, Н., Буйницька, О. (Ред.). (2021). *Модернізація освіти в цифровому вимірі*: монографія. Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка.
- Нестуля, О. О., Нестуля, С. І., Кононець, Н. В. (2021). Варіативні моделі змішаного навчання (blended learning) у вищій школі: досвід ПУЕТ. *Вища школа*, 11, 7-20.
- Патлайчук, О., Брюховецька, І. (2024). Індивідуалізація освітнього процесу у закладі вищої освіти в умовах змішаного навчання. *Grail of Science*, 37, 375-377.
- Kapiton, A., Kononets, N., Zhamardiy, V., Huz, K., Petrenko, L., Khomenko, A., & Ishchenko, I. (2023). Componentes da competência profissional dos futuros especialistas em tecnologias de informação. *Revista on line de Política e Gestão Educacional*, 27, 00, e023069.
- Kononets, N., Ilchenko, O., Zhamardiy, V., Shkola, O., Broslavska, H., Kolhan, O., Padalka, R., & Kolgan, T. (2021). Software tools for creating electronic educational resources in the resource-based learning process. *Journal for Educators, Teachers and Trainers JETT*, 12 (3), 165-175.
- Kononets, N., Ilchenko, O., & Mokliak, V. (2020). Future teachers resource-based learning system: experience of higher education institutions in Poltava city, Ukraine. *Turkish Online Journal of Distance Education-TOJDE*, 21, 3, 14, 199-220.
- Kononets, N. V. (2023). Educational consulting in educational institution management. In *Innovative development of science, technology and education: the 2nd International scientific and practical conference* (pp. 244-249). Vancouver, Canada: Perfect Publishing.

References

- Hodovaniuk, T. L. (2010). *Indyvidualne navchannia u vyshchii shkoli [Individualized higher education]*: monohrafiia. Kyiv: NPU imeni Drahomanova [in Ukrainian].
- Ishchenko, I., & Kononets, N. (2025). Osvitnii konsaltnynh u systemi profesiinoi pidhotovky mahistriv osvitnikh nauk [Educational consulting in the system of professional training of Masters of Educational Sciences]. In M. V. Hrynova, N. V. Kononets (Eds.), *Resursno-orientovane navchannia: teoriia ta praktyka pidhotovky maibutnikh*

menedzheriv u tsyfrovomu osvithomu prostori [Resource-based learning: theory and practice of training future managers in the digital educational space]: kolektyvna monohrafiia (pp. 212-244). Poltav. nats. ped. un-t imeni V. H. Korolenka. Poltava [in Ukrainian].

- Kapiton, A., Kononets, N., Zhamardiy, V., Huz, K., Petrenko, L., Khomenko, A., & Ishchenko, I. (2023). Componentes da competência profissional dos futuros especialistas em tecnologias de informação. *Revista on line de Política e Gestão Educacional*, 27, 00, e023069.
- Kononets, N., Ilchenko, O., Zhamardiy, V., Shkola, O., Broslavskaya, H., Kolhan, O., Padalka, R., & Kolgan, T. (2021). Software tools for creating electronic educational resources in the resource-based learning process. *Journal for Educators, Teachers and Trainers JETT*, 12 (3), 165-175.
- Kononets, N., Ilchenko, O., & Mokliak, V. (2020). Future teachers resource-based learning system: experience of higher education institutions in Poltava city, Ukraine. *Turkish Online Journal of Distance Education-TOJDE*, 21, 3, 14, 199-220.
- Kononets, N. V. (2023). Educational consulting in educational institution management. In *Innovative development of science, technology and education: the 2nd International scientific and practical conference* (pp. 244-249). Vancouver, Canada: Perfect Publishing.
- Kononets, N. V. (2023). Pryntsyipy stvorennia dystantsiinooho kursu z dystsypliny «Vstup do spetsialnosti» yak zasobu realizatsii indyvidualnoi osvithoi traiektorii maibutnykh fakhivtsiv z informatsiinoi diialnosti pidpriemstva [Principles of creating a distance learning course in the discipline "Introduction to the specialty" as a means of implementing the individual educational trajectory of future specialists in the information activities of the enterprise]. In *Resursno-orientovane navchannia v «3D»: dostupnist, dialoh, dynamika [Resource-based learning in "3D": accessibility, dialogue, dynamics]: zbirnyk tez dopovidei III Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi internet-konferentsii* (pp. 396-403). Poltava: PUET [in Ukrainian].
- Kononets, N. (2023). Informatsiino-konsultatsiini tekhnolohii v upravlinni zakladom osvity: osvithii konsal'tynh [Information and consulting technologies in the management of an educational institution: educational consulting]. *Dydaskal [Teacher]*, 24, 21-25 [in Ukrainian].
- Kononets, N. V. (2021). *Tsyfrovizatsiia osvithoho protsesu u vyshchii shkoli [Digitalization of the educational process in higher education]: elektronnyi posibnyk dlia samostiinoi roboty mahistriv osvithoi prohramy «Pedahohika vyshchoi shkoly» haluzi znan 01 osvita/pedahohika spetsialnosti 011 osvithi, pedahohichni nauky*. Poltava: PUET [in Ukrainian].
- Labunets, V. M. (Ed.). (2020). *Profesiino-pedahohichna pidhotovka maibutnoho vchytelia muzychnoho mystetstva [Professional and pedagogical training of a future music teacher]: monohrafiia*. Kam'ianets-Podilskyi: Vyd-ts PP Zvoleiko D. H. [in Ukrainian].
- Morze, N., & Buinytska, O. (Eds.). (2021). *Modernizatsiia osvity v tsyfrovomu vymiri [Modernizing education in the digital dimension]: monohrafiia*. Kyiv: Kyiv. un-t im. B. Hrinchenka [in Ukrainian].
- Nestulia, O. O., Nestulia, S. I., & Kononets, N. V. (2021). Variatyvni modeli zmishanoho navchannia (blended learning) u vyshchii shkoli: dosvid PUET [Variant models of blended learning in higher education: the experience of PUET]. *Vyshcha shkola [High school]*, 11, 7-20 [in Ukrainian].
- Patlaichuk, O., & Briukhovetska, I. (2024). Indyvidualizatsiia osvithoho protsesu u zakladi vyshchoi osvity v umovakh zmishanoho navchannia [Individualization of the educational process in a higher education institution in a blended learning environment]. *Grail of Science*, 37, 375-377 [in Ukrainian].
- Volodko, V. M. (2000). Indyvidualizatsiia i dyferentsiatsiia navchannia [Individualization and differentiation of learning]. *Problemy suchasnoi pedahohichnoi osvity [Problems of modern pedagogical education]*, 1, 21-23 [in Ukrainian].
- Vyshkivska, V., & Shykyrynska, O. (2021). Indyvidualizatsiia ta dyferentsiatsiia yak neobkhidni umovy vdoshkonalennia osvithoho protsesu [Individualization and differentiation as necessary conditions for improving the educational process]. *Hraal nauky [The Grail of Science]*, 10 (2), 345-347 [in Ukrainian].

KONONETS N., BABENKO I.

Poltava V. G. Korolenko National Pedagogical University, Ukraine

EDUCATIONAL CONSULTING AS A MEANS OF INDIVIDUALIZATION OF TRAINING IN THE ORGANIZATION OF THE EDUCATIONAL PROCESS OF FUTURE MUSIC AND PEDAGOGICAL WORKERS

The article identifies the directions of individualization of training of future music and pedagogical workers (personally-oriented approach to professional training; differentiation of training content according to the individual level of training; construction of individual educational trajectories; consulting support of the educational process). The didactic conditions of educational consulting as a means of individualization of training of future music and pedagogical workers are determined and substantiated: ensuring subject-subject interaction in the learning process (effective implementation of educational consulting is based on partnership interaction between the teacher (consultant) and the student as equal participants in the educational process. This condition provides for open dialogue, pedagogical support, joint search for solutions, which contributes to the formation of personal responsibility

of the student for choosing an individual educational trajectory and active inclusion in the process of professional self-growth); use of individualized educational routes and variable forms of learning (educational consulting functions effectively under the conditions of implementing a flexible educational model, which includes variable modules, project activities, individual tasks, selective disciplines that correspond to the interests, abilities and value orientations of the student, which creates the possibility of targeted professional development taking into account the musical talents, pedagogical inclinations and personal requests of the future specialist); systematic and contextual consulting support in the educational process (didactically justified implementation of consulting involves its integration into all stages of professional training: from the stage of adaptation to higher education to the stage of professional self-identification and self-realization. Consulting should be aimed not only at solving situational difficulties, but also at long-term support for the individual development of the student in the context of the content of musical and pedagogical education, practical activity and reflection). The principles on which the implementation of didactic conditions is based are determined: personality-oriented learning; cooperation and pedagogical support; differentiation and individualization; variability; systematicity and consistency; contextuality of learning. It has been proven that in the context of digitalization of the educational space, digital technologies play a key role in implementing the didactic conditions of effective educational consulting aimed at individualizing the training of future music and pedagogical workers.

Key words: consulting, educational consulting, individualization of learning, digitalization, digital technologies, music and pedagogical workers, didactic conditions, didactic principles, organization of the educational process

Стаття надійшла до редакції 13.05.2025 р.

УДК 37.091.12:005.336.5]: 37:001.895

DOI [HTTPS://DOI.ORG/10.33989/2075-146X.2025.36.339437](https://doi.org/10.33989/2075-146X.2025.36.339437)

НАТАЛІЯ КОНОНЕЦ

ORCID: 0000-0002-4384-1198

ОКСАНА ДАНИСКО

ORCID: 0000-0003-4040-562X

ІРИНА БАБЕНКО

ORCID: 0000-0001-6481-014X

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

РЕСУРСНО-ОРІЄНТОВАНА МОДЕЛЬ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ УЧИТЕЛЯ У ПРАКТИЦІ STEM-ОСВІТИ

Авторами розроблено й запропоновано ресурсно-орієнтовану модель розвитку педагогічної майстерності учителя у практиці STEM-освіти, яку складають когнітивно-концептуальний, ресурсно-потенційний та практико-рефлексивний блоки. *Когнітивно-концептуальний блок* забезпечує формування у педагога системи інтегрованих знань, необхідних для реалізації методологічних підходів (інтегративного, трансдисциплінарного, STEM-парадигми) і концепцій (ресурсно-орієнтованого навчання, проблемно-орієнтованого навчання, проектно-орієнтованого навчання) у STEM-освіті. Він охоплює засвоєння теоретичних засад STEM-педагогіки, розуміння природи наукового і технологічного мислення, ознайомлення з сучасними освітніми концепціями, а також формування нових знань для розвитку педагогічної майстерності учителя у практиці STEM-освіти. *Ресурсно-потенційний блок* зосереджений на виявленні, активізації та розвитку особистісних ресурсів учителя – мотиваційних, емоційних, креативних, організаційних, професійна саморегуляція, розвиток педагогічної гнучкості, стресостійкості, здатності до самоорганізації, а також на ефективне використання зовнішніх ресурсів (дидактико-методичних, інформаційних, цифрових) для підвищення якості викладання. *Практико-рефлексивний блок* передбачає безпосереднє впровадження здобутих знань і ресурсів у педагогічну практику та їх критичне осмислення. Основна увага зосереджується на реалізації STEM-проектів, інтерактивних методик, аналізі навчальних кейсів, створенні авторських освітніх продуктів, а також веденні професійної рефлексії щодо ефективності використаних підходів. Визначено *дидактичні*